

СРПСКО КРИСТАЛОГРАФСКО ДРУШТВО

SERBIAN CRYSTALLOGRAPHIC SOCIETY

**XXVIII КОНФЕРЕНЦИЈА
СРПСКОГ КРИСТАЛОГРАФСКОГ ДРУШТВА**

Изводи радова

**28th CONFERENCE OF THE
SERBIAN CRYSTALLOGRAPHIC SOCIETY**

Abstracts

Чачак – Шаќак
2023.

**XXVIII КОНФЕРЕНЦИЈА СРПСКОГ
КРИСТАЛОГРАФСКОГ ДРУШТВА**

Изводи радова

Издавач:

Српско кристалографско друштво,
Ђушина 7, 11000 Београд,
тел./факс: 2635-217

За издавача:

Тамара Тодоровић

Уредник:

Бождар Чобелјић

Технички уредник:

Предраг Ристић

Издавање ове публикације омогућено је
финансијском помоћи Министарства
науке, технолошког развоја и иновација
Републике Србије

© Српско кристалографско друштво

ISBN 978-86-912959-6-7
ISSN 0354-5741

Штампа:
НАУЧНА КМД д.о.о.
Гочка 9/8
11000 Београд

Тираж: 50

Београд
2023

**28th CONFERENCE OF THE SERBIAN
CRYSTALLOGRAPHIC SOCIETY**

Abstracts

Publisher:

Serbian Crystallographic Society,
Đušina 7, 11000 Belgrade, Serbia,
phone/fax: 381-11-2635-217

For the publisher:

Tamara Todorović

Editor:

Božidar Čobeljić

Technical editor:

Predrag Ristić

This publication is financially supported by
The Ministry of Science, Technological
Development and Innovation of the Republic of
Serbia

© Serbian Crystallographic Society

ISBN 978-86-912959-6-7
ISSN 0354-5741

Printing:
NAUČNA KMD d.o.o.
Gočka 9/8
11000 Belgrade

Copies: 50

Belgrade
2023

СРПСКО
КРИСТАЛОГРАФСКО
ДРУШТВО

SERBIAN
CRYSTALLOGRAPHIC
SOCIETY

XXVIII КОНФЕРЕНЦИЈА СРПСКОГ КРИСТАЛОГРАФСКОГ ДРУШТВА

28th CONFERENCE OF THE SERBIAN CRYSTALLOGRAPHIC SOCIETY

Научни одбор:

др Љиљана Карановић, РГФ, Београд
др Катарина Анђелковић, ХФ, Београд
др Оливера Клисурић, ПМФ, Нови Сад
др Јелена Роган, ТМФ, Београд
др Горан Богдановић, „ВИНЧА”, Београд
др Мирјана Милић, „ВИНЧА”, Београд
др Александар Кременовић, РГФ, Београд
др Андријана Жекић, ФФ, Београд
др Марко Родић, ПМФ, Нови Сад
др Душан Вељковић, ХФ, Београд
др Верица Јевтић, ПМФ, Крагујевац
др Александра Дапчевић, ТМФ, Београд
др Сабина Ковач, РГФ, Београд
др Божидар Чобелић, ХФ, Београд
др Маја Ђукић, ПМФ, Крагујевац
др Душанка Радановић, ИХТМ, Београд
др Предраг Дабић, РГФ, Београд
др Тамара Тодоровић, ХФ, Београд
др Наташа Јовић Орсини, „ВИНЧА”,
Београд

Организациони одбор:

Тамара Тодоровић, ХФ, Београд
Божидар Чобелић, ХФ, Београд
Катарина Анђелковић, ХФ, Београд
Предраг Ристић, ХФ, Београд
Мима Јевтовић, ИЦХФ, Београд
Невена Стевановић, ХФ, Београд
Драгана Митић, ИЦХФ, Београд
Јована Арашков, ХФ, Београд
Сања Коканов, ХФ, Београд
Андреј Миливојац, ИЦХФ, Београд

Scientific Committee:

Dr Ljiljana Karanović, RGF, Belgrade
Dr Katarina Anđelković, HF, Belgrade
Dr Olivera Klisurić, PMF, Novi Sad
Dr Jelena Rogan, TMF, Belgrade
Dr Goran Bogdanović, „VINČA”, Belgrade
Dr Mirjana Milić, „VINČA”, Belgrade
Dr Aleksandar Kremenović, RGF, Belgrade
Dr Andrijana Žekić, FF, Belgrade
Dr Marko Rodić, PMF, Novi Sad
Dr Dušan Veljković, HF, Belgrade
Dr Verica Jevtić, PMF, Kragujevac
Dr Aleksandra Dapčević, TMF, Belgrade
Dr Sabina Kovač, RGF, Belgrade
Dr Božidar Čobeljić, HF, Belgrade
Dr Maja Đukić, PMF, Kragujevac
Dr Dušanka Radanović, IHTM, Belgrade
Dr Predrag Dabić, RGF, Belgrade
Dr Tamara Todorović, HF, Belgrade
Dr Nataša Jović Orsini, „VINČA”, Belgrade

Organizing Committee:

Tamara Todorović, HF, Belgrade
Božidar Čobeljić, HF, Belgrade
Katarina Anđelković, HF, Belgrade
Predrag Ristić, HF, Belgrade
Mima Jevtović, ICHF, Belgrade
Nevena Stevanović, HF, Belgrade
Dragana Mitić, ICHF, Belgrade
Jovana Araškov, HF, Belgrade
Sanja Kokanov, HF, Belgrade
Andrej Milivojac, ICHF, Belgrade

ОРГАНИЗАТОРИ / ORGANIZERS

СРПСКО КРИСТАЛОГРАФСКО ДРУШТВО
SERBIAN CRYSTALLOGRAPHIC SOCIETY

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ХЕМИЈСКИ
ФАКУЛТЕТ
UNIVERSITY OF BELGRADE – FACULTY OF
CHEMISTRY

СПОНЗОР / SPONSOR

МИНИСТАРСТВО НАУКЕ, ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
И ИНОВАЦИЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
MINISTRY OF SCIENCE, TECHNOLOGICAL
DEVELOPMENT AND INNOVATION OF THE REPUBLIC
OF SERBIA

<u>М. Милојевић, А. Жекић, П. Дабић, Б. Вучетић, Б. Максимовић</u> УТИЦАЈ ОБРТНОГ МАГНЕТНОГ ПОЉА НА ДЕРАЦЕМИЗАЦИЈУ КРИСТАЛА НАТРИЈУМ-ХЛОРАТА.....	22
<u>М. Milojević, A. Žekić, P. Dabić, B. Vučetić, B. Maksimović</u> INFLUENCE OF A ROTATING MAGNETIC FIELD ON THE DERACEMIZATION OF SODIUM CHLORATE CRYSTALS.....	23
<u>Н. Милојковић, Б. Симовић, М. Жунић, А. Дапчевић</u> УТИЦАЈ ДОПАНАТА НА СТРУКТУРУ АНАТАСА.....	24
<u>N. Milojković, B. Simović, M. Žunić, A. Dapčević</u> EFFECT OF DOPANTS ON ANATASE STRUCTURE	25
<u>Б. В. Пантовић, Т. П. Андрејевић, Д. П. Ашанин, Н. Љ. Стевановић, В. Р. Марковић, Б. Ђ. Глишић</u> КРИСТАЛНА СТРУКТУРА СРЕБРО(I) КОМПЛЕКСА СА N-МЕТИЛФЕНОТИАЗИНОМ.....	26
<u>B. V. Pantović, T. P. Andrejević, D. P. Ašanin, N. Lj. Stevanović, V. R. Marković, B. Đ. Glišić</u> CRYSTAL STRUCTURE OF A SILVER(I) COMPLEX WITH N-METHYLPHENOTHIAZINE	27
<u>Н. Д. Радновић, М. Г. Богдановић, С. Хауес, М. В. Родић</u> СИНТЕЗА И СТРУКТУРА КОМПЛЕКСА Co(II) СА БИС(4-КАРБОКСИ-БЕНЗИЛ)АМОНИЈУМ-ХЛОРИДОМ И ПИРАЗИНОМ.....	28
<u>N. D. Radnović, M. G. Bogdanović, C. Hawes, M. V. Rodić</u> SYNTHESIS AND STRUCTURE OF Co(II) COMPLEX WITH BIS(4-CARBOXY-BENZYL)AMMONIUM CHLORIDE AND PYRAZINE	29
<u>М. В. Родић, В. Раичевић, В. М. Леовац, Н. Д. Банић</u> КРИСТАЛНА СТРУКТУРА Z-СЕМИКАРБАЗОНА МЕТИЛ ПИРУВАТА	30
<u>M. V. Rodić, V. Raičević, V. M. Leovac, N. D. Banić</u> CRYSTAL STRUCTURE OF Z-METHYL PYRUVATE SEMICARBAZONE	31
<u>И. П. Филиповић, М. Д. Радовановић, М. Б. Ђукић, О. Р. Клисурић, Д. Љ. Стојковић, М. С. Ристић, З. Д. Матовић</u> СИНТЕЗА И КРИСТАЛНА СТРУКТУРА [Rh ₂ (CH ₃ COO) ₄ (N-BuIm)] КОМПЛЕКСА	32
<u>I. P. Filipović, M. D. Radovanović, M. B. Đukić, O. R. Klisurić, D. Lj. Stojković, M. S. Ristić, Z. D. Matović</u> SYNTHESIS AND CRYSTAL STRUCTURE OF [Rh ₂ (CH ₃ COO) ₄ (N-BuIm)] COMPLEX	33

УТИЦАЈ ДОПАНАТА НА СТРУКТУРУ АНАТАСА

Н. Милојковић^а, Б. Симовић^б, М. Жунић^б, А. Дапчевић^а

^а Универзитет у Београду - Технолошко-металуришки факултет, Карнегијева 4, Београд; ^б Универзитет у Београду - Институт за мултидисциплинарна истраживања, Кнеза Вишеслава 1, Београд
e-mail: nmiljkovic@tmf.bg.ac.rs

Degussa P-25 је фотокатализатор на бази титан(IV)-оксида, који се најчешће користи у индустрији. TiO_2 се јавља у три полиморфне модификације: тетрагоналним анатасу ($I4_1/amd$) и рутилу ($P4_2/mnt$) и ромбичном брукиту ($Pbca$). Анатас и брукит, као метастабилне фазе, приликом загревања прелазе у рутил. Циљ овог истраживања је испитивање утицаја различитих допаната на фазни прелаз анатаса у рутил као и на фотокаталитичка својства. Узорци $\text{TiO}_2\text{-}M$ ($M = \text{Cu}, \text{Mn}$ и V), који садрже 5 at.% допанта, припремљени су термохемијском реакцијом на 700 °C током 3 h између хомогенизованих прахова анатаса и одговарајућих оксида (CuO , MnO_2 и V_2O_5). Ради поређења, прах чистог анатаса је термички третиран под истим условима. Помоћу ТГ/ДТ анализе дефинисани су услови термичког третмана, док су добијени узорци окарактерисани рендгенском дифракцијом на поликристалном материјалу да би се одредио фазни састав, параметри јединичних ћелија и величина кристалита. У случају недопираног анатаса настало је свега 3 mas.% рутила, 26 и 76 mas.% рутила добијено је у $\text{TiO}_2\text{-Mn}$ и $\text{TiO}_2\text{-V}$, редом, док се потпуни фазни прелаз анатас–рутил одиграо у $\text{TiO}_2\text{-Cu}$. Ово значи да присуство допанта убрзава фазну трансформацију. Најмања количина рутила у $\text{TiO}_2\text{-Mn}$ може се објаснити изовалентним Ti^{4+} и Mn^{4+} , тј. да уградња Mn^{4+} у TiO_2 није праћена настанком нових дефеката који представљају вучну силу за одигравање фазног прелаз, као што је то случај код $\text{TiO}_2\text{-Cu}$. Око 5 mas.% непрореаговалог CuO (готово почетна количина) заостало је у $\text{TiO}_2\text{-Cu}$, зато што се Cu^{2+} -јони теже уграђују у решетку TiO_2 због већег радијуса Cu^{2+} у октаедарском окружењу (0,870 Å) од радијуса Ti^{4+} (0,745 Å), за разлику од мањих Mn^{4+} (0,670 Å) и V^{5+} (0,680 Å). Ипак, сигурно је мала количина Cu^{2+} -јона била неопходна како би иницирала фазни прелаз. Како у $\text{TiO}_2\text{-Mn}$ и $\text{TiO}_2\text{-V}$ нису присутни остаци полазних оксида, може се закључити да су се ови јони метала уградили у решетку анатаса. Међусобним поређењем параметара јединичне ћелије анатаса, уочено је скраћење дуж c -осе, што указује на скраћење дужина веза $M\text{-O}_{\text{апикални}}$. Израчуната величина кристалита (55–90 nm) показала је да су сви добијени узорци нанокристални, па ће њихова фотокаталитичка својства бити испитана.

EFFECT OF DOPANTS ON ANATASE STRUCTURE

N. Milojković^a, B. Simović^b, M. Žunić^b, A. Dapčević^a

^a University of Belgrade - Faculty of Technology and Metallurgy, Karnegijeva 4, Belgrade, Serbia; ^b University of Belgrade - Institute for Multidisciplinary Research, Kneza Višeslava 1, Belgrade, Serbia

e-mail: nmilojkovic@tmf.bg.ac.rs

It is well known that TiO₂-based Degussa P-25 is the mostly used commercial photocatalyst and that TiO₂ exists in three crystalline modifications: tetragonal anatase (*I4₁/amd*) and rutile (*P4₂/mnm*) and orthorhombic brookite (*Pbca*). On heating, anatase and brookite, as metastable phases, can be transformed to rutile. The aim of this work was to investigate the effect of different dopants on anatase-rutile phase transition and thus on their photocatalytic behavior. For that matter, samples TiO₂-*M* (*M* = Cu, Mn and V) having 5 at.% of dopants were prepared by 30 minutes hand-mixing of anatase and corresponding oxide (CuO, MnO₂ and V₂O₅) powders in an agate mortar following by heat treatment at 700 °C for 3 h. The powder of pure anatase phase was also treated at same conditions. TG/DTA was used to define thermal treatment, and the obtained samples were characterized by powder XRD method in order to reach phase compositions, unit cell parameters and crystallite sizes. Since in the case of undoped anatase only 3 wt.% of rutile was formed, the presence of dopants accelerated phase transition: 26 and 76 wt.% of rutile was obtained beside anatase in TiO₂-Mn and TiO₂-V, respectively, while complete anatase to rutile phase transition occurred in TiO₂-Cu. The least rutile quantity in TiO₂-Mn is related to the isovalency of Ti⁴⁺ and Mn⁴⁺ meaning that the incorporation of Mn⁴⁺ in TiO₂ is not followed by the formation of new defects, which are driving force for phase transition, as in the case of TiO₂-Cu. About 5 wt.% of the unreacted CuO was found in TiO₂-Cu, which is almost all introduced quantity of CuO. This can be related to the fact that the ionic radius of Cu²⁺ for octahedral environment (0.870 Å) is larger than that of Ti⁴⁺ (0.745 Å). As a result, Cu²⁺ ions can hardly be incorporated in TiO₂ comparing to smaller Mn⁴⁺ (0.670 Å) and V⁵⁺ (0.680 Å) although a small amount of Cu²⁺ surely was necessary to cause phase transition. Since no residues of initial oxides were found in TiO₂-Mn and TiO₂-V, it can be concluded that these metal ions were incorporated into anatase lattice. By comparing the calculated unit cell parameters of anatase mutually, the shrinkage along *c*-axis was revealed meaning the shortening of bond distances between *M*-O_{apical}. The photocatalytic activity of all synthesized samples will be tested since nanocrystalline samples were obtained according to determined crystallite sizes (55–90 nm).